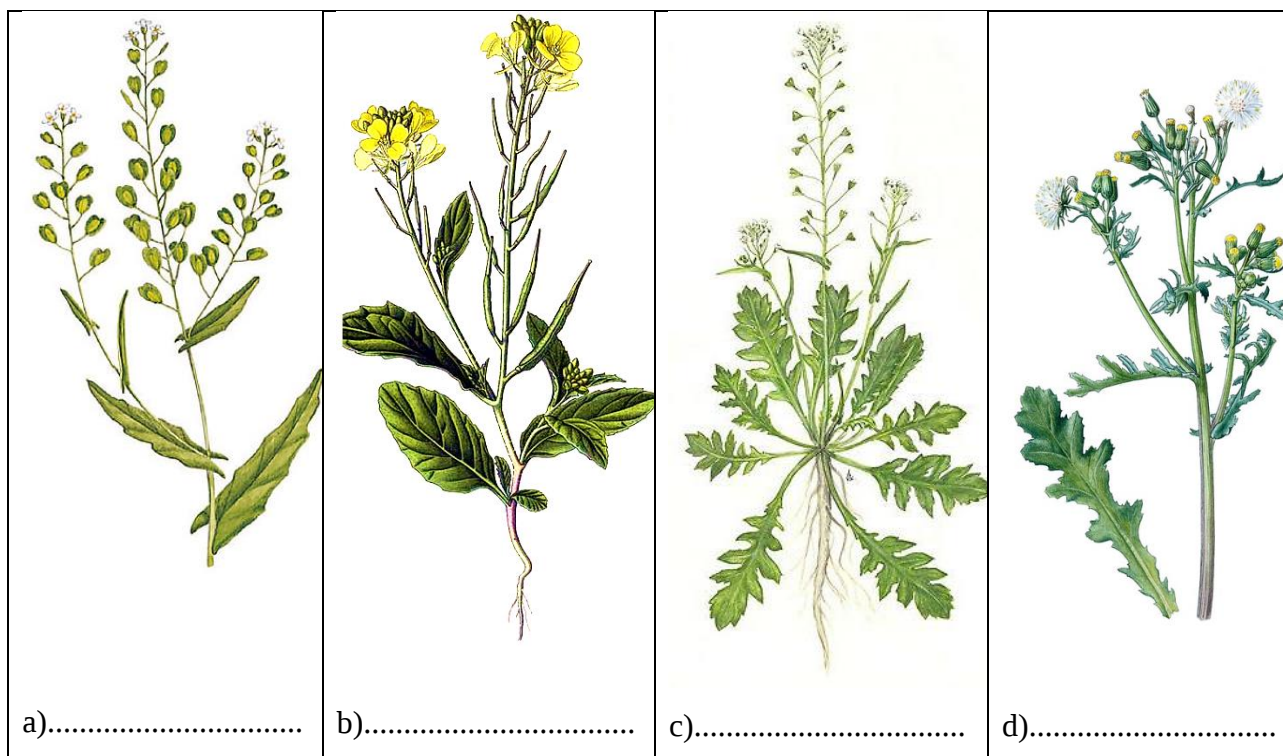

Krajské kolo 59. ročníka Biologickej olympiády
kategórie E „Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti“
školský rok 2024/2025
Písomný test – odbornosť botanika

1. Zobrazené rastliny s výnimkou jednej, patria do čeľade kapustovité (Brassicaceae). Jedna rastlina však do nej nepatrí. Zakrúžkuj ju a napíš, do ktorej čeľade (uved' slovenský názov) patrí.

2. Podčiarkni rastlinné druhy, ktoré sú jedovaté. Pozor, v prípade nesprávneho podčiarknutia sa ti bod odpočíta.

dvozub trojdielny, fialka roľná, iskerník prudký, ranostaj pestrý, pichliač roľný, mak vlčí, kukučka lúčna, jesienka obyčajná, drchnička roľná, ľan siaty, kúkoľ poľný

3. Poľnohospodár hľadá vhodnú pestovanú rastlinu, ktorá splní jeho uvedené požiadavky. Napíš slovenský / vedecký názov tejto rastliny. Pomôckou je zobrazenie plodu ako aj uvedená požiadavka poľnohospodára.

- aby patrila k dôležitým plodinám, z ktorých sa vyrábajú potraviny ako krúpy, múka, slad, vločky a náhrada kávy. Taktiež aby sa dala použiť ako krmivo pre zvieratá a mala aj priemyselné využitie.

Takouto rastlinou je: _____ / _____ slovensky/vedecky

4. Roztried' uvedené rastlinné druhy do stĺpcov podľa čeľadí. Napíš slovenský názov čeľade a podčiarkni chránené druhy. Pozor, v prípade nesprávneho podčiarknutia sa ti bod odpočíta.

šalvia lúčna, pšenica letná, reznáčka laločnatá, čistec ročný, poniklec lúčny, ovsík obyčajný, ostrôžka poľná, ďatelina plazivá, iskerník prudký, lucerna siata, raž siata, ľadenec rožkatý,

a) Fabaceae	b) Lamiaceae	c) Poaceae	d) Ranunculaceae
.....			

5. Zobrazené sú štyri lúčne druhy. Napíš ich slovenské názvy a vyber ich preferovaný biotop (ponúkané sú dve možnosti pod obrázkom).

	
a)	b)
I) rastie na vlhkých lúkach	I) rastie na zaplavovaných lúkach v blízkosti tokov
II) rastie na vysokohorských holiach, nad hornou hranicou lesa	II) rastie na suchších lúkach a pasienkoch

c)

d)

I) rastie na vlhkých aj suchších lúčach, priekopách a rumoviskách

II) rastie na zošľapovaných, často zasolených lúčach a pasienkoch

I) rastie vo vlhkomilných porastoch (lúčach, pasienkoch), často sa aj vysieva

II) rastie v teplo a suchomilných trávinnobylinných porastoch

6. Zakrúžkuj správnu odpoveď podľa toho, či je tvrdenie pravdivé alebo nie:

► **pšenica obyčajná** sa opeľuje vlastným peľom (je samoopelivá) **ÁNO/NIE**

► koreň **čakanky obyčajnej** sa využíva na výroby kávoviny **ÁNO/NIE**

► **peniažtek roľný** sa rozmnožuje semenami (generatívne) ako aj podzemkom (vegetatívne) **ÁNO/NIE**

► **jesienka obyčajná** kvitne a opeľuje sa skoro na jar, na jeseň potom vyrastá ružica tmavozelených podlhovasto kopijovitých listov a krátka byl s plodom **ÁNO/NIE**

► **v podiele poľnohospodárskych plodín**, pestovaných u nás na ornej pôde má najvyššie zastúpenie pestovanie olejní **ÁNO/NIE**

7. Doplň do tabuľky:

- charakteristické znaky, podľa ktorých boli pomenované zobrazené rastlinné druhy
- slovenské názvy rastlinných druhov podľa uvedeného popisu pomenovania a obrázku

a) listy sú	b) podzemok je	c) v pazuchách listov sa vytvárajú	d) sýtomodré kvety s
			
.....			
.....			
.....			

8. Vysvetli nasledovné odborné výrazy:

a) ozimina.....

.....

b) rastlinná droga

.....

c) burina.....

.....

d) kultúrna rastlina.....

.....

9. Správne pomenuj zobrazený typ plodu a prirad' ho k nasledujúcim druhom rastlín.

 I)	 II)	 III)
---	--	---

- a) ľadenec roľkatý
- b) drchnička roľná
- c) pichliač roľný

10. Praslička roľná vytvára počas svojho životného cyklu dvojaké byle. Napíš, o akú byľ z hľadiska ročného obdobia ide a či patrí praslička roľná medzi liečivé rastliny.

..... byľ

..... byľ

praslička roľná medzi liečivé rastliny

Autor: Mgr. Vladimír Hutár, PhD.

Recenzent: Ing. Květa Kicková

Vydal: Slovenská komisia Biologickej olympiády a Národný inštitút vzdelávania a mládeže,
Bratislava 2025